

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta	:	JUDr. Tereza Dleštíková
Téma práce	:	Poškozený a oběť trestného činu v kontextu restorativní justice
Rozsah práce	:	290 stran
Datum odevzdání práce	:	7. května 2019

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Zvolené téma je lze považovat za aktuální i přes skutečnost, že se mu v teorii i praxi věnuje značná pozornost. Zvláště vhodné je jeho zpracování v kontextu restorativní justice, která dostává v českém právním pořádku čím dál širší prostor. Jako prospěšné se rovněž jeví zpracování tématu optikou komparace s některými, i pro českého čtenáře nezvyklými, právními řády. Lze tak konstatovat, že z hlediska výběru tématu si uchazečka zvolila institut, který je velmi vhodné a potřebné nadále zpracovávat a přinášet tak nové poznatky, a to jak z hlediska teoretického, tak z hlediska návrhů pro aplikační praxi.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:

- teoretické znalosti – byly potřeba hluboké znalosti trestního práva, a to zejména trestního práva procesního;
- vstupní údaje a jejich zpracování – doktorandka vyhledala dostatečné množství vstupních údajů, které tvůrčím a vhodným způsobem zpracovala;
- použité metody – odpovídají standardům vědecké práce.

3. Formální a systematické členění práce:

- v souladu s opatřením děkana č. 17/2017 (čl. 18 až čl. 20 a přílohou č. 4). Práce se člení vedle úvodu a závěru na 4 části. V první relativně rozsáhlé části předkládané práce se disertantka zabývá přiblížením pojmu restorativní justice a nahlížení na něj z různých úhlů pohledu, kdy lze vyzdvihnout subkapitulu 1.4 a zejména část věnovanou tradičním způsobům řešení sporů v rámci domorodých komunit. Část druhá se zabývá postavením poškozeného v trestním řízení, jeho právům, přičemž značná pozornost je věnována nároku na náhradu škody, kde autorka upozorňuje na některé, mnohdy známe, nedostatečnosti současné právní úpravy. V subkapitole 2.7 disertantka argumentačně podloženě kritizuje současnou úpravu institutu souhlasu poškozeného s trestním stíháním. Rozsáhlá a přehledná je subkapitola 2.11, ve které se uchazečka věnuje španělské úpravě poškozeného v trestním řízení. Poslední subkapitolou jsou pák návrhy *de lege ferenda* se zaměřením na soukromou trestní žalobu. V kapitole třetí se autorka věnuje alternativnímu řešení trestních věcí se zaměřením na odklony v trestním řízení včetně návrhů *de lege ferenda*. V části čtvrté autorka popisuje poškozeného, resp. oběť

trestného činu v kontextu restorativní justice. Poslední kapitolou předkládané práce je závěr.

4. Vyjádření k práci: Disertantka předložila logickou, dobře strukturovanou, argumentačně podloženou práci, na níž je vidět systematická a promyšlená práce. Autorka slepě nepřebírá dosud publikované názory a postoje, neboť poznatky předkládá po důkladném zvážení a promyšlení a prezentuje vlastní názor. Na spoustě míst je pak kritická, zároveň je třeba ocenit tvůrčí způsob, ať už se jedná o komparativní části, či mnohdy předkládané návrhy *de lege ferenda*. Ve stručnosti – práce je velmi pěkně zpracována, a to relativně čtivým způsobem.

5. Kritéria hodnocení práce:

- **splnění cíle:** Uchazečka stanovil za hlavní cíl práce „*potvrzení či vyvrácení hypotézy, zda alternativní řešení trestních věcí a programy restorativní justice přináší pozitivní vlivy pro účastníky trestního konfliktu, především pak pro poškozeného, respektive oběť trestného činu.*“ Vzhledem ke struktuře práce a jejímu obsahu jej lze mít za splněný.
- **samostatnost při zpracování tématu (včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství):** Práce je původním a originálním zpracováním předkládané problematiky, kdy dle oponentovi známým zdrojům nelze v tomto smyslu mít připomínek.
- **logická stavba práce:** Práce má logickou a vhodnou strukturu, kdy autorka postupuje od obecného ke konkrétnímu (více viz bod třetí posudku – Formální a systematické členění práce).
- **práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací:** Autorka dodržuje jednotný standard citací. Z hlediska předložených zdrojů lze konstatovat, že je spíše nadstandardní, doktorandka pracovala rovněž se zahraniční literaturou, a to hojným způsobem (jedná se o bohatý seznam anglické a španělské literatury). Uchazečka pracovala s rozsáhlou judikaturou. V práci jsou rovněž obsaženy internetové zdroje.
- **hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu):** Vzhledem k rozsahu práce a nárokům na tuto kvalifikační práci kladeným lze práci v tomto směru považovat za zdařilou. Je vhodné uvést, že se nejedná o práci veskrze popisnou, ale naopak analytickou, argumentačně vyváženou.
- **úprava práce (text, grafy, tabulky):** Předkládaná disertační práce je graficky přehledná. Autorka prokázala pečlivost při práci s textem. V tomto ohledu nelze mít připomínek. Práce neobsahuje grafy, tabulky či přílohy, což však v kontextu předložené práce není nikterak na škodu.
- **jazyková a stylistická úroveň:** Na velmi dobré úrovni, bez chyb. Práce je dobře čtivá i přes to, že se jedná o odborný text. Rušivě působí pouze neabecední seřazení seznamu zkratk.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1) Práva poškozeného s nárokem na náhradu škodu při vydání trestního příkazu. Zápory (popř. klady) současné právní úpravy a případné návrhy vedoucí ke zlepšení právní úpravy.

2) Obligatorní iniciování řešení věci ve stanovených případech odklonem (s. 242 předkládané práce) – diskuse.

Předkládaná práce splňuje obsahové a formální požadavky kladené na vypracování disertační práce, a proto ji doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

V Praze dne 17. srpna 2019

JUDr. Lukáš Bohuslav, Ph.D.
oponent práce